

***A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos
kérdéseire
segít Önnek választ találni***

Ingyenesen hívható telefonszám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkéből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2015

ISBN: 978-92-9240-677-6

ISSN: 1977-253X

doi: 10.2802/17741

© Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség, 2015

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Dr. Eusebio Rial González

Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) 2014-ben elveszítette egyik szeretve tisztelt munkatársát. Dr. Eusebio Rial González, a Megelőzési és Kutatási egység vezetője december 18-án, mindössze 48 évesen hunyt el rákban. Amióta 2003-ban csatlakozott az EU-OSHA-hoz, vezető szerepet vállalt az Ügynökség munkájában az európai munkahelyek biztonságának és egészségvédelmének javítása érdekében, és sok kiemelt projekt kulcsfigurája volt: idetartozik a 2014-15-ös „Egészséges munkahelyek – Kezeljük a stresszt!” című Egészséges munkahelyek kampány; az új és újonnan felmerülő kockázatokról szóló európai vállalati felmérés (ESENER); az online interaktív kockázatértékelő eszköz (OiRA); valamint az OSHwiki webes platform. Nemcsak nagyra becsült kollégánk, de sokunknak kedves barátja is volt, aki nagyon fog hiányozni.

Bár az elmúlt év ilyen szomorúan végződött, az év eleje nagy reményekre adott alapot: megtörtént az EU-OSHA 2014–20-ra szóló új, többéves stratégiai programjának elfogadása, és ez világos képet adott arról, hogy nehéz gazdasági körülmények között hogyan lehet a legjobban előmozdítani a munkahelyi biztonság és egészségvédelem ügyét. A munkánkhöz magas szintű elismerést és támogatást kaptunk januárban, amikor Martin Schulz, az Európai Parlament elnöke hivatalos látogatásra Bilbaóba érkezett, hogy személyesen ismerkedjen meg az Ügynökség tevékenységeivel. Március 31-én Andor László, az Európai Bizottság foglalkoztatásért, szociális ügyekért és társadalmi befogadásért felelős biztosa avatta fel a bilbaói Miribilla kerületben található új épületünket. Ugyanezen a napon írták alá az EU-OSHA és a Spanyol Királyság közötti székhely-megállapodást, amely biztosítja, hogy Bilbao hosszú távon adjon otthont az Ügynökségnek. Júniusban pedig sor került a 2014–20-ra szóló, a munkavédelemre vonatkozó, régóta várt uniós stratégiai keret elfogadására. Ennek stratégiai célkitűzései nagymértékben össze vannak hangolva az EU-OSHA fő munkaterületeivel.

1 A változások korai felismerése

Az EU-OSHA 2014-ben kiadott egy fontos áttekintést, amely a legújabb nagyszabású előrettekintő projektjén alapult: „[Az egészségügyi ágazatot, közelebbről az otthoni és közösségi betegápolást érintő aktuális és újonnan felmerülő munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kérdések](#)”. Ebben felhívja a figyelmet az ágazat előtt álló kihívásokra, beleértve az egészségügyi ellátás iránti kereslet növekedését és a tartós gondozás iránti nagyobb igényt, a szakképzett és tapasztalt szakemberek hiányát, valamint az új készségeket követelő technológiák fokozott használatát.

A következő előrettekintő projektre készülve egy másik fontos jelentés is napvilágot látott: egy előzetes tanulmány a munkahelyi biztonság és egészségvédelem területén újonnan megjelenő tendenciákról („[Előzetes tanulmány az új és újonnan megjelenő munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kockázatok és kihívások meghatározásához](#)”). Három olyan témát jelöltek meg, amelyben megvan a lehetőség arra, hogy a következő előrettekintő tanulmány tárgya legyen: az információs és kommunikációs technológia hatása a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre; tendenciák az emberierőforrás-menedzsmentben; valamint a pénzügyi válság hatása a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre.

A kutatási prioritások megállapítása és kijelölése lehetővé teszi a kutatás jobb összehangolását és a források eredményesebb felhasználását. A munkavédelem kutatási prioritásaival foglalkozó, régóta folyó projektje keretében az EU-OSHA ezért különválogatta a [2013-as jelentésében](#) megnevezett kiemelt prioritásokat, és állásfoglalásokat készített az említett témákról, például a „megelőzés megfelelő tervezéssel” kérdéskörrel, hogy javítsa a munkavédelem elismertségét a kutatói közösségben.

2 Tények és szám adatok

Az ESENER második kiadásához, az ESENER-2-höz végzett terepmunka 2014-ben időre befejeződött. Ennek keretében 36 országban körülbelül 50 000 interjú készítették, ami az első kiadáshoz képest a mintanagyság jelentős növekedését jelzi. A megállapításokról szóló jelentések 2015-ben fognak megjelenni. 2014. januárban megjelentek az [ESENER-1 felmérés utáni értékelésén](#) alapuló ajánlások, és ezeket beépítették az ESENER-2-be.

Az Európai Parlament megbízásából készült, „Biztonságosabb és egészségesebb munkahelyet minden korosztálynak: Munkahelyi biztonság és egészségvédelem az idősödő munkaerő tükrében” című kísérleti projekt előzetes eredményeit az Európai Parlamentben rendezett 2013. decemberi konferencián mutatták be, a [beszámolókat](#) pedig 2014. januárban tették közzé az EU-OSHA weboldalán. Az eredményeket 2015-ben tovább fogják elemezni, majd szeptemberben záró konferenciát rendeznek a témában. Ez a kérdéskör olyannyira fontos, hogy ez lesz a 2016–17-es Egészséges munkahelyek kampány témája – *Egészséges munkahelyek minden korosztálynak.*

2014-ben befejeződtek „A munkahelyi biztonság és egészségvédelem (OSH) javítása az európai mikro- és kisvállalkozásoknál” című projekt első munkálatai. A cél azoknak a fő feltételeknek a meghatározása volt, amelyek alkalmas környezetet teremtenek a munkahelyi biztonság és egészségvédelem irányításának jelentős javításához. A projektről 2015-ben átfogó beszámoló fog megjelenni.

Az EU-OSHA januárban az ANSES-szal, a francia élelmiszerbiztonsági, környezetvédelmi, munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi ügynökséggel együttműködésben szemináriumot tartott Párizsban a reprotoxikus kockázatokról. Az év végén jelent meg a munkával összefüggő daganatos megbetegedésekről szóló, [„Karcinogéneknek való kitettség és munkával összefüggő daganatos megbetegedések: az értékelési módszerek áttekintése”](#) című módszertani jelentés. Októberben Brüsszelben egy másik szemináriumot is rendeztek, ezúttal a foglalkozási betegségterhet vizsgáló nagyszabású tanulmány elindításához. A kiemelt témák között szerepelt a riasztó események és riasztások rendszere. Ezek azokat a betegségeket keresik meg, amelyeket jelenleg nem tartanak nyilván foglalkozási megbetegedésként, de még kiderülhet róluk, hogy összefüggenek a munkával. A korai felismerés javítja a tudatosságot, és azt jelenti, hogy az ilyen betegségek által érintett munkavállalók nagyobb valószínűséggel kapnak kártérítést.

2014-ben két fontos jelentés látott napvilágot az Ügynökségnek a munkavédelem költségeivel és hasznával foglalkozó munkájáról: májusban [„A munkabalesetek és megbetegedések költségeinek becslése: módszertani áttekintés”](#) címmel, amely után júniusban egy szakértői értekezleten vitatták meg a megállapításokat; szeptemberben [„A munkavédelem mint gazdasági érdek: a kis- és középvállalkozásoknál végzett beavatkozások költség-haszon elemzése”](#) állt ki a munkahelyi biztonság és egészségvédelem helyes irányítása mellett, majd még ugyanebben a hónapban egy konferencia következett [„A munkavédelemre fordított beruházás: több a haszna, mint a költsége”](#) címmel.

3 A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányítás eszközei

Az OiRA 2014-ben nagy előrelépéseket ért el: 47 új eszközt adtak ki, jócskán meghaladva a kitűzött 35-öt, és további 30 van fejlesztés alatt. Tizennégy szemináriumot szerveztek az OiRA vagy az egyedi ágazati eszközök népszerűsítésére a kis- és középvállalkozások (kkv-k) körében. Decemberben a Tanács olasz soros elnökségének égisze alatt tartott konferencia („Hogyan lehet ötvözni a vállalkozások növekedését a versenyképességgel válság idején, egyúttal támogatni a munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet”) külön munkaértekezleten foglalkozott az OiRA-val. A jelentőségét még jobban elismerték azzal, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó új uniós stratégiai keretben külön kiemelték mint az egyik olyan tényezőt, amely segíti a kkv-kat a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi követelmények teljesítésében.

4 Figyelemfelkeltés

Az Európai Bizottság április 7-én Brüsszelben indította el a 2014–15-ös Egészséges munkahelyek kampányt, „Egészséges munkahelyek – Kezeljük a stresszt!” címmel. Ugyanezen a napon indult el a kampány weboldala is, 25 nyelven feltöltött forrásokkal. Másnap kampánypartnerségi értekezletet rendeztek, és kihírdették a hivatalos kampánypartnerségi ajánlatot. A rendszerhez több mint 100 kampánypartner csatlakozott, a médiapartnerek közül pedig több mint harmincan vállalták a kampány népszerűsítését.

A 2012–13-as kampány idején tartott első teljesítményértékelő munkaértekezlet sikerén felbuzdulva az EU-OSHA projektirányító csoportot alakított, és 2014-ben további három eseményre került sor a Heineken, a LEGO és a Toyota mint házigazda közreműködésével. 2015-re már három újabb, vállalati rendezésű esemény van tervbe véve.

Az Egészséges munkahelyek kampány egyik fénypontja mindig az európai helyes gyakorlat díjak kiosztása. A díjak jelenlegi kiadása most először a hivatalos kampánypartnerek előtt is nyitva állt. A nyerteseket a 2015. januárban összeülő zsűri által továbbjutóként kiválasztott 50 pályázat közül választották ki, a díjátadó ünnepségre pedig 2015. áprilisban kerül sor.

Október 20–24. között zajlott a Munkahelyi Biztonság és Egészségvédelem Európai Hete, amelynek keretében több száz esemény és tevékenység foglalkozott a munkával összefüggő stressz kezelésével. A spanyol fókuszpont egymagában több mint 50 kezdeményezést szervezett, tanfolyamoktól a szemináriumoktól át egészen a filmvetítésekig és médiaeseményekig.

Az EU-OSHA az európai kampánysegédlet csomaggal és a kampányanyagok sokaságával támogatja a nemzeti fókuszpontokat: 2014-ben összesen 88 720, a kampány logójával ellátott tárgyat, 476 125 kiadványt 25 nyelven, 62 kampánystandot és 15 kiállítási készletet osztottak ki.

A hivatalos kampányútmutató és a szórólapok mellett a 2014–15-ös kampány legfontosabb terméke a [Napo ... Amikor elszakad a cérna](#) film; a [„Gyakorlati e-útmutató a pszichoszociális kockázatok kezelésére”](#); [„A munkával összefüggő stressz és a pszichoszociális kockázatok költségeinek kiszámítása”](#) című naprakész áttekintés; valamint az Eurofounddal közösen kiadott [„Pszichoszociális kockázatok Európában: előfordulás és prevenció stratégiák”](#) című jelentés volt.

Paul Lacoste, a Lipcsei Nemzetközi Dokumentum- és Animációs Film Fesztivál (DOK Leipzig) 2014-es Egészséges munkahelyek filmdíjának nyertese

Christa Sedlatschek, az EU-OSHA igazgatója; Andor László, az Európai Bizottság foglalkoztatásért, szociális ügyekért és társadalmi befogadásért felelős biztosa; Vasilis Kegeroglou, a munkaügyi, szociális biztonsági és jóléti minisztérium miniszterhelyettese, a görög EU-elnökség képviselője az Egészséges munkahelyek kampány során megnyitják a brüsszeli sajtókonferenciát, 2014. április.

Már megkezdődött a munka a 2016–17-es Egészséges munkahelyek kampányon – *Egészséges munkahelyek minden korosztálynak* –, középpontban a fenntartható munka és az egészséges időskor támogatásával. Megállapodás született a kampány hatóköréről és céljairól, és az EU-OSHA megbízást adott egy online e-útmutató összeállítására, hogy támogassa a vállalkozásokat a munkahelyi biztonság és egészségvédelem irányításában, figyelembe véve a munkaerő előregedését.

Az EU-OSHA immár hatodik éve szponzorálta a novemberi DOK Leipzig dokumentumfilm fesztiválon átadott Egészséges munkahelyek filmdíjat. A díjat

ezúttal Paul Lacoste nyerte a *Harvest* (Szüret) című alkotással, amely egy csapat szőlőszedő idénymunkás sorsát követi Dél-Franciaországban. A filmet a munka bizonytalan, változékony világának érzékeny megjelenítése és a 2014–15-ös kampány témájához – a munkával összefüggő stresszhez – való kapcsolódása miatt választották ki. Az Ügynökség az előző nyertes filmet – Aly Muritiba *C(us)todians* (Őrizetese) című, egy brazil börtönben játszódó munkáját – 13 nyelven feliratozta és eljuttatta a fókuszpontokhoz.

A 2013-ban lezajlott sikeres kísérleti fázis után 2014-ben kibővítették a „Napo az oktatók részére” kezdeményezést. Az általános iskolás, 7–11 év közötti gyermekeknek szóló online csomag hasznos forrásanyagokkal segíti a tanárokat abban, hogy a gyermekekkel már egészen kis korban megismertessék a biztonság és egészségvédelem alapjait. A kezdeményezés értékelésére 2014-ben adtak megbízást, az eredmények pedig 2015-ben fognak megjelenni.

2014 egyik fontos eseménye volt, hogy az EU-OSHA augusztus 24–27. között részt vett a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről Frankfurtban rendezett XX. Világkongresszuson. A standján bemutatta az OSHwiki és az OIRA kezdeményezést és a 2014–15-ös Egészséges munkahelyek kampányt. A munkatársak hét ülésen vettek részt, többek között az Ügynökség szervezésében a pszichoszociális kockázatokról tartott szimpóziumon.

XX. Világkongresszus a Munkahelyi Biztonságról és Egészségvédelemről, 2014, Frankfurt

5 Tudáshálózat kiépítése

A munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló frankfurti XX. Világkongresszuson bemutatott [OSHwiki](#) az első olyan webes platform, amely lehetővé teszi, hogy a felhasználók közösen állítsák össze és megosszák egymással a munkavédelemről szóló ismereteiket, amivel a közösség újfajta online hálózatépítési módszerhez jutott. Az oldal tekintélyének és hitelességének megőrzése érdekében a szócikkeket csak erre feljogosított szerzők írják. Az OSHwiki arra szolgál, hogy megbízható információt nyújtson a munkahelyi biztonság és egészségvédelem összes fontos témaköréről, így az OSHwiki szócikkeihez folyamatosan érkeznek a hozzászólások. A bevezetés a média részéről komoly érdeklődést és nagy sajtóvisszhangot váltott ki, és 2014-ben több mint 100 új szerző kapott szerkesztői jogosultságot.

6 Hálózatépítés és kommunikáció

Az Egészséges munkahelyek kampányt 2014-ben most először a közösségi médiában folytatott integrált kampány támogatta, beleértve a kifejezetten a közösségi média részére készített kampánytermékeket, például infografikákat és videofilmeket. Az első szám adatok nagyon biztatóan alakultak: a kampány megkezdése utáni első négy hónapban a kampány weboldalának a látogatottsága háromszor nagyobb volt, mint az előző kampány ugyanezen időszakában.

Az év végére az EU-OSHA YouTube fiókjának 1000-nél jóval több előfizetője volt, a Facebook oldalát több mint 17 000-en lájkolták, a Twitter-fiókját 11 500-an követték, a LinkedInen pedig 5290 követője volt – az előző évhez képest mindegyik szám nagyon jelentős növekedést mutatott.

Az Ügynökség új weboldalának prototípusát augusztusban, a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló frankfurti XX. Világkongresszuson mutatták be, megelégedve az új vállalati weboldal 2015-ös elindítását. Időközben 2014 folyamán 46 webes előzetes jelent meg a kiadványok,

tevékenységek és események reklámozása érdekében, és 11 tematikus blogbejegyzés készült.

Ami a nemzetközi hálózatépítést illeti, 2014. november 30-án ért véget az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) alá tartozó országok támogatására szolgáló EU-OSHA projekt finanszírozása. A támogatás tájékoztatásból, fontos anyagok fordításából és a szemináriumokon és értekezleteken való részvétel érdekében a nemzeti fókuszpontoknak adott pénzügyi támogatásból állt. Az Ügynökség a nemzeti fókuszpontok elismertségének javításával is támogatást nyújt, például neves előadókat küld az EU-OSHA-tól az IPA-országokban tartott munkavédelmi konferenciákra. Az Ügynökség keresi a további finanszírozás lehetőségét, hogy a projektet 2015-ben és azt követően is folytathassa.

Az EU-OSHA 2014. februárban új projektet indított az európai szomszédságpolitika (ENP) keretében kapott finanszírozással, amely az EU-tól délre és keletre található 16 partnerországnak ad lehetőséget arra, hogy kiváltságos kapcsolatot alakítson ki az EU-val. Ennek részeként a partnerországok is részt vehetnek az ügynökségek, köztük például az EU-OSHA munkájában. Az Ügynökség jó kapcsolatokat alakított ki az európai szomszédságban, több országban tett látogatást és a legfontosabb anyagait lefordította a partnerországok nyelvére. Az ENP-országok képviselői részére 2015-ben szemináriumokat és munkaértekezleteket rendeznek Bilbaóban.

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ AZ EURÓPAI UNIÓ KIADVÁNYAIHOZ?

Ingyenes kiadványok:

- egy példány:
az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>),
- több példány, valamint plakátok, térképek rendelése:
az Európai Unió képviselőin keresztül (http://ec.europa.eu/represent_hu.htm), nem uniós országokban a küldöttségektől (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hu.htm), a Europe Direct szolgáltatáson keresztül (http://europa.eu/europedirect/index_hu.htm) vagy a 00 800 6 7 8 9 10 11 telefonszám tárcsázásával (ingyenesen hívható az EU egész területéről) (*).

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkéből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Megvásárolható kiadványok:

- az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>).

Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA)

működésének célja, hogy Európát olyan helyé alakítsa, ahol biztonságosabban, egészségesebb körülmények között és hatékonyabban lehet dolgozni. Az Ügynökség megbízható, kiegyensúlyozott és elfogulatlan biztonsági és egészségvédelmi információkat kutat, fejleszt és terjeszt, valamint egész Európára kiterjedő figyelemfelkeltő kampányokat szervez. Az Európai Unió által 1994-ben alapított, bilbaói (Spanyolország) székhelyű ügynökség az Európai Bizottság, a tagállamok kormányai, a munkaadói és munkavállalói szervezetek képviselői, valamint az Unió tagállamaiból és azokon kívülről érkező vezető szakértők számára biztosít közös fórumot.

Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

12 Santiago de Compostela,
E-48003 Bilbao, Spanyolország
Tel.: +34 944358400
Fax: +34 944358401
E-mail: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>